Weidevogels Midden-Delfland 2020

Jonge kieviten (foto: John Kleijweg)

Weidevogelseizoen 2020

In de vestigingsperiode begin maart 2020 troffen de weidevogels aantrekkelijk biotoop met drassige velden. Hierdoor kwamen de weidevogels in groten getale tot broeden. Kievit en tureluur reageerden meteen op de goede omstandigheden en waren talrijker dan in de voorgaande jaren. Het grote aantal nesten zorgde weer voor een grote inspanning van vele vrijwilligers van de Vogelwerkgroep Midden-Delfland, boeren en loonwerkers tijdens het mestrijden en het gereed maken van de maïsakkers. In april en mei bleef het erg droog en dit had een groot effect op het voedselaanbod van de volwassen vogels (bodemleven) en de kuikens (insecten). Er was nauwelijks iets te eten voor de vogels en pas na wat neerslag in juni zag je de insecten weer toenemen. Daarnaast was er sprake van stevige predatie, die verklaard wordt uit het goede muizenjaar 2019 met uitstekende reproductie van roofdieren, die vervolgens in 2020 weinig muizen hadden om zich mee te voeden. Bij mooi weer hebben deze predatoren gunstige omstandigheden om te foerageren en door voedselgebrek verzwakte weidevogels (kuikens) zijn dan een makkelijke prooi.

Het weidevogelbeheer an sich is dit jaar verlopen zoals andere jaren. Wel zijn er minder kuikenvelden gerealiseerd, door de gevolgen van het mooie weer. Zo komen alle problemen voor de weidevogels dit jaar voort uit een droge periode in april en mei.

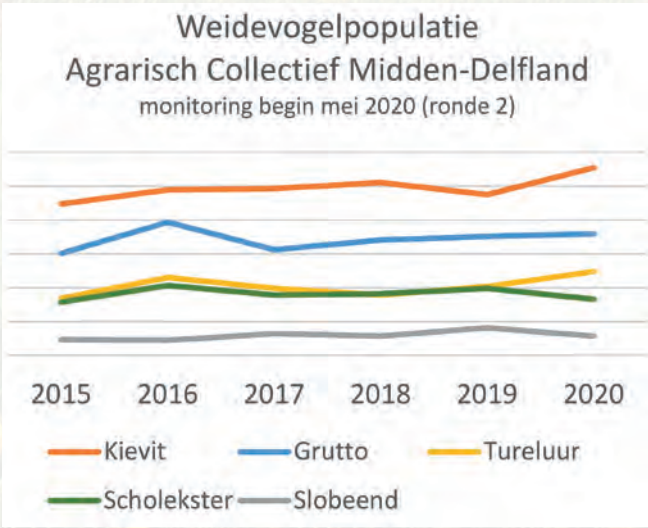

Inmiddels hebben we een telreeks van zes jaren, van 2015 tot en met 2020. In al deze jaren is het volledige werkgebied van het Agrarisch Collectief geïnventariseerd op weidevogels volgens de quickscan methode. Hiervoor worden drie bezoeken gebracht aan de polder: rond 1 april, rond 1 mei en rond 1 juni. Op deze manier krijgen we een goed beeld van de populatie en van het broedsucces. Bovenstaande grafiek geeft de trend weer van de ‘big five’ in de gebieden met agrarisch natuurbeer via het Agrarisch Collectief. Dit zijn de aantallen weidevogelterritoria die begin mei zijn waargenomen. Hieruit valt op te maken dat ten opzichte van 2015 alle soorten licht zijn toegenomen in aantallen. Het broedsucces van 2020 is in deze grafiek nog niet af te lezen.

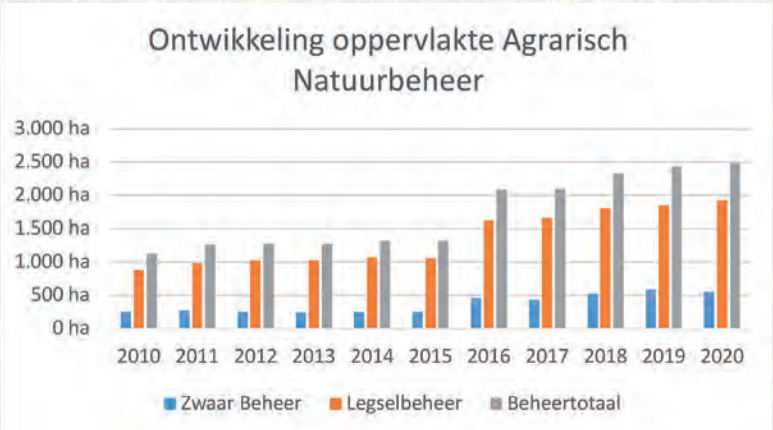

Scholekster met kuiken (foto: Renata de Wit)

Kraaiennest wordt Gruttoplas

In 2020 is er hard gewerkt in en rondom de zuidplas van het Kraaiennest (het recreatiegebied tussen Schipluiden en De Lier). De plas is bij aanleg 30 jaar geleden lange tijd een belangrijke plas geweest voor grutto's en andere steltlopers om bij terugkeer uit Afrika te rusten en op te vetten voor het broedseizoen. Toen het waterpeil werd verhoogd, was de plas niet langer interessant voor de vogels. Vanaf voorjaar 2021 gaat het peil in de plas weer omlaag zodat de vogels er weer voedsel en rust kunnen vinden. Als ze weer in goede conditie zijn, hoeven ze niet meer ver te vliegen naar geschikt broedgebied, want dat ligt nu direct aan de plas in de Kralinger- en Dorppolder. Met dit nieuwe rustgebied hoopt het Weidevogelpact dat de weidevogels sterker aan het broedseizoen beginnen en zo meer kans hebben om hun kuikens groot te brengen.

De herinrichting van het Kraaiennest wordt getrokken door het Weidevogelpact Midden-Delfland in goede samenwerking met Hoogheemraadschap van Delfland. Ook Staatsbosbeheer en Sportvisserijbelangen Delfland hebben hun steentje bijgedragen om het plan te laten slagen. De herinrichting van de zuidplas is onderdeel van het project: 'Impuls aan het weide- en vogellandschap Midden-Delfland'. Meer informatie over het project leest u op www.vockestaert.nl/kraaiennest.

Biodiversiteit in de Dijkpolder - Maasland

In februari j.l. werd door een particulier uit Midden-Delfland de mogelijkheid geboden om een aantal ha. grasland in de Dijkpolder in Maasland weidevogelvriendelijk in te richten. De Vogelwerkgroep Midden-Delfland, ANV Vockestaert, het Agrarisch Collectief en de Wildbeheereenheid Delfland werkten samen om een mooi plan te maken dat mogelijk gemaakt is door BVB Substrates. Met de inzet van vrijwilligers en loonwerkers is het gelukt om een groot deel van de werkzaamheden op tijd te realiseren voor het weidevogelseizoen van 2020. Sloten werden vergraven en een zonnepomp geïnstalleerd om plasdras te realiseren. De oevers zijn ingezaaid met een inheems bloemen- en kruidenmengsel. Ook is er een afrastering geplaatst om katten te weren. Het werk was amper afgerond of de eerste kieviten meldden zich al! Gevolgd door 2 paar grutto's en minstens 4 paar tureluurs en 2 paar scholeksters. Het broedsucces was prima: er zijn veel vogels met jongen gesignaleerd. Twee paar kieviten hadden zelfs eind juni nog jongen en ook een slobeend zwom voorbij met 6 pijltjes! Er kwam veel respons van buurtbewoners die het een prachtig project vinden en er erg blij van werden. Kortom een succes! Voor komend broedseizoen worden nog stroken grond zwart gemaakt en een aantal percelen grasland wordt doorgezaaid met een kruidenrijk mengsel. Dan komen er in het seizoen van 2021 wellicht nog meer vogels op af!

Leegvissen van de zuidplas van het Kraaiennest (foto: Martin van Holsteijn)

Weidevogelpakketten

Wanneer agrariërs zich in willen zetten voor weidevogels, kunnen zij hiervoor bij het Agrarisch Collectief 'ANLb-pakketten' afsluiten.
De voor weidevogels belangrijke pakketten zijn:
- Een uitgestelde maaidatum tot 1, 8 of 15 juni om het maaien af te stemmen op het vertrek van de kuikens van de grutto en tureluur en het uitkomen van de nesten van eendensoorten.
- Kruidenrijk grasland is een vergelijkbaar pakket, maar kent ook een beperking in bemesting en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Ook moeten er bepaalde kruidensoorten op het perceel voorkomen.
- Voorbeweiding van april tot 8 of 15 mei, gevolgd door een rustperiode van 6 weken is een pakket dat zorgt voor geschikt foerageergebied voor de kuikens en voor eventuele nalegsels. De graslengte is hier veel geschikter voor de vogels dan het overige grasland, dat in mei/juni al te lang is of juist afgemaaid is.
- Het pakket extensieve beweiding zorgt voor goed foerageergebied voor vogels. Gezien de lage veedichtheid (extensief) is het erg geschikt voor nesten en kuikens van weidevogels.
- Plasdras is het onder water zetten van delen van het grasland, meestal door de greppels enkele meters te laten overstromen. Hierdoor ontstaat een uitstekende voedselsituatie voor zowel volwassen als jonge weidevogels en eenden.

provincie ZUID HOLLAND

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

De projecten: 'Verbetermaatregelen voor weidevogels, akkervogels en biodiversiteit - Midden-Delfland' en 'Impuls aan het weide- en vogellandschap Midden-Delfland' zijn mede gefinancierd door provincie Zuid-Holland en POP3 - Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

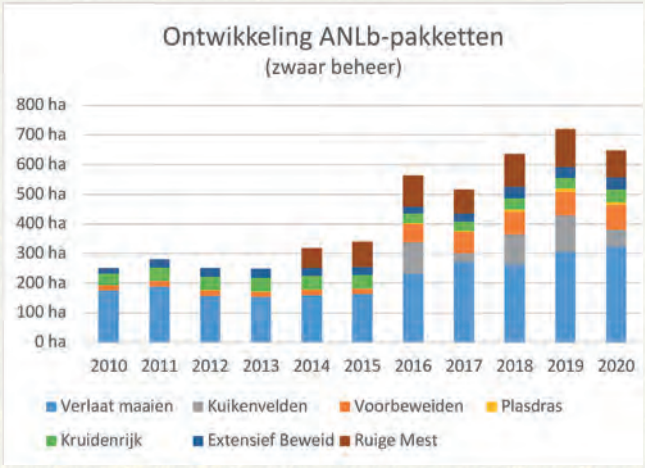

POP3 projecten

Het Agrarisch Collectief werkt aan het project 'Verbetermaatregelen voor weidevogels, akkervogels en biodiversiteit - Midden-Delfland'. Voor dit project zijn in 2020 diverse maatregelen en activiteiten uitgevoerd.

Advisering

Het afgelopen jaar hebben PPP Agro Advies en de Vogelwerkgroep Midden-Delfland een bezoek gebracht aan 15 bedrijven in het gebied. Tijdens dit bezoek is besproken wat het betreffende bedrijf zou kunnen verbeteren binnen het klimaat-, duurzaamheids- en biodiversiteitsvraagstuk dat momenteel actueel is. Hierbij was met name aandacht voor de kringloop op het bedrijf en de inpassing van agrarisch natuurbeheer. Dit geeft de boer stof tot nadenken en heeft goede handvatten gegeven voor concrete maatregelen.

Overige maatregelen

Voor de bescherming van percelen zijn er 10 klokken voor rasters en meerdere schapennetten aangeschaft. Daarmee worden op dit moment in 5 polders weidevogelgebieden beschermd. Net als in 2019 was Pedro Jansen van Louis Bolk beschikbaar voor de boeren om advies te geven over kruidenrijk grasland. Van deze mogelijkheid hebben verschillende boeren gebruik gemaakt. Tot slot is er dit voorjaar op 7 plekken een zandbed aangelegd voor veldleeuweriken.

Aanleg zandbed veldleeuwerik (foto: Sietse Rodenburg)

Onderzoek en rapportage:

Vogelwerkgroep Midden-Delfland

www.facebook.com/vogelsmiddendelfland

In opdracht van:

Agrarisch Collectief Midden-Delfland

www.vockestaert.nl/agrarisch-collectief-midden-delfland

ANLb Midden-Delfland
Telresultaat ronde 2 en 3 (1mei/1juni)

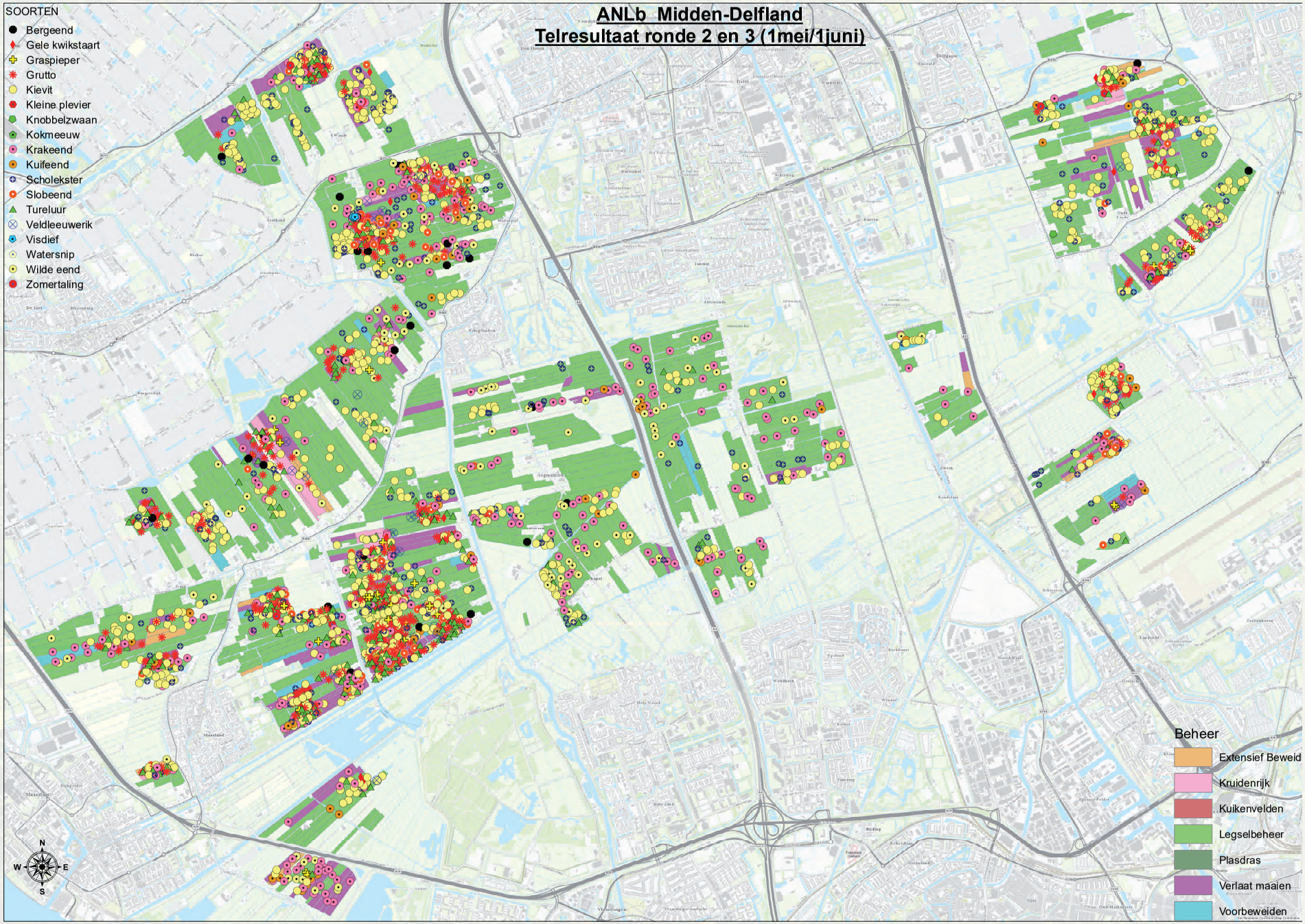

NB. alleen de weidevogelterritoria die zijn waargenomen op percelen met een ANLb-pakket zijn op deze kaart weergegeven.